

Banyoles inaugura el Museu Arqueològic després de 16 anys de reformes

L'equipament mostra més de 1.600 peces, algunes inèdites, per explicar la relació entre l'ésser humà i el territori

Banyoles ha inaugurat aquest divendres el Museu Arqueològic Comarcal (MACB), un equipament que, després de 16 anys de reformes que han costat 4,7 MEUR, presenta un projecte museogràfic actualitzat. El recorregut fa un viatge per més de 200.000 anys de presència humana al Pla de l'Estany, a través de peces trobades als diferents jaciments de la comarca. El director de l'equipament, Lluís Figueras, apunta que la presència continuada d'assentaments és un "fet únic" que podem explicar "gràcies al fenomen lacustre de l'Estany".

L'alcalde, Miquel Noguer, ha recordat el llarg trajecte que ha suposat la reforma i la implicació de totes les administracions des que es va plantejar el projecte el 2008. Amb 1.805 m² distribuïts en sales d'exposició, la nova museografia proposa un recorregut inclusiu i accessible. El fil conductor és la interacció entre els humans i el seu entorn, estructurats en cinc grans blocs cronològics que van de la paleontologia a l'edat mitjana. Al llarg del trajecte s'hi aborden temes com el clima, les creences, la vida quotidiana o els sistemes econòmics. El Museu exposa prop de 1.600 peces, algunes de les quals es mostren per primera vegada al públic, procedents de jaciments de la comarca, com les coves de Serinyà, al Parc Neolític de la Draga o a la Vila Romana de Vilalba.

El director del museu, Lluís Figueras, destaca que serà un "museu viu", perquè alguns d'aquests espais continuen en excavació. "Això farà que apareguin noves troballes i hàgim d'anar ajustant alguns dels discursos del museu", explica. L'alcalde de Banyoles, Miquel Noguer, ha recordat el periple que ha suposat la reforma del nou museu. Un projecte que va començar el 2008, "en plena crisi econòmica" i que va obligar a l'Ajuntament a tirar endavant "petites reformes" mentre administracions com el govern espanyol arotaven petites partides per tirar-ho endavant. En aquest sentit, la directora general de Patrimoni Cultural i Belles Arts, Àngeles Albert, ha recordat que abans que arribés el PP al govern i "en plena crisi" van seguir aportant diners a la reforma de l'edifici. Finalment, el 2022 el consistori va decidir "acabar d'enllestir el projecte" i això va comportar la implicació de totes les administracions (ajuntament, Diputació de Girona, Generalitat i Estat) per acabar les obres. Un projecte que ha suposat una despesa de 1,3 milions d'euros per al consistori ja que "el 70% dels diners provenen d'altres administracions".

Sobre el museu, Noguer ha recordat que l'equipament compta "amb peces de tots els municipis de la comarca" i que mostra "la riquesa" que té el Pla de l'Estany en jaciments arqueològics. En aquest sentit, la directora general de Patrimoni Cultural i la consellera de Cultura, Sònia Hernández, han remarcat que el museu serà "un equipament de referència a nivell de país". Una de les peces estrella és la mandíbula de Banyoles, considerada un dels fòssils humans més rellevants d'Europa, que s'exposa per primera vegada, després que la família que la custodiava la cedís a l'Ajuntament. A la mateixa sala també s'hi exhibeixen les reproduccions a mida real de dues dones, una Homo Sàpiens i una altra a una Neandertal, que representen els primers homínids que van habitar l'actual Pla de l'Estany. Altres elements destacats són un crani de felí de dents de sabre d'un milió d'anys, el crani d'Homo sapiens més antic identificat a Catalunya, dents de neandertals de les coves de Serinyà i diverses peces orgàniques del poblat neolític de la Draga. Per primera vegada, totes les peces exposades són originals. L'antic museu no reunia les condicions ambientals i de seguretat necessàries per fer-ho possible. Segons el director, "són peces úniques a escala nacional i europea, i això és alhora un privilegi i una responsabilitat". El museu vol ser una "porta d'entrada" als diferents jaciments i monuments històrics de la ciutat. "Volem que la gent que visiti l'espai tingui ganes d'anar a Serinyà, a la Vila Romana de Vilalba, al Parc Neolític o el monestir". De fet, el director assegura que ja estan treballant en un tiquet especial que inclogui l'entrada al museu i als jaciments. El Museu Arqueològic es va consolidar a mitjans del segle XX com a espai de conservació i difusió del patrimoni arqueològic del territori, i va créixer gràcies a les campanyes

d'excavació. El 2006 va començar un procés de reformulació de l'espai, que va continuar el 2009 amb un avantprojecte arquitectònic i les primeres remodelacions. Entre 2021 i 2024, el museu ha estat tancat per executar les obres definitives. El projecte de reforma i ampliació ha tingut un cost total de 4,76 milions d'euros, dels quals l'Ajuntament n'ha aportat 1,42 MEUR (gairebé un 30%). El 70% restant ha estat aportat per altres administracions: la Diputació de Girona (18%), la Generalitat de Catalunya (20%) i el Ministeri de Cultura (24'5%), l'Incasòl i Abertis. El museu s'ubica al barri vell de Banyoles, a l'edifici històric de la Pia Almoina, que del segle XIV fins a l'any 1928 havia allotjat la seu de la Universitat o el Consell de la Vila, el que és ara l'Ajuntament.

Font del document:

<https://www.diaridegirona.cat/cultura/2025/12/12/banyoles-inaugura-museu-arqueologic-124732826.html>